

VASTE COMMISSIE VOOR
TAALTOEZICHT

BRUSSEL, 13-10-1998

De heer Michel DAERDEN
Minister van Vervoer

Wetstraat 65

1040 BRUSSEL

Uw brief van

Uw kenmerk

ONS kenmerk

Bijlagen

28.215/II/PF
RC/MM

Mijnheer de Minister,

Ter zitting van 10 september 1998 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht een onderzoek gewijd aan een klacht betreffende de uitreiking, in Brussel-Zuid, van reserveringsbiljetten Toulon heen en terug met voorgedrukte tweetalige vermeldingen, aan een Franstalige particulier.

Per brief van 25 oktober 1996 werd u terzake om inlichtingen gevraagd. Op 29 juli 1998 heeft de heer DAMAR, de voorzitter van de Raad van Bestuur van de NMBS het volgende laten weten (vertaling).

"Het taalgebruik in nationale dienst in de schoot van de Europese spoorwegmaatschappijen wordt geregeld door de "COTIF", het verdrag betreffende het internationale spoorwegvervoer, verschenen in het Belgisch Staatsblad nr. 172 van 7 september 1983.

Wat de internationale tickets betreft, wordt een onderscheid gemaakt tussen de teksten die op de tickets worden voorgedrukt – en waarvoor de toe te passen taalregels beschreven staan in het officiële document MBI (Model internationale biljetten), en de bijkomende vermeldingen op die tickets, waarin een PIV-document (wettelijke voorschriften treinvervoer reizigers) voorziet. In geval van conflict hebben de "internationale" taalvoorschriften voorrang op de "nationale".

In België worden de internationale treinvervoerbewijzen voorgedrukt in de drie landstalen. Er bestaan twee types: het eerste met voorrang voor het Frans, het tweede met voorrang voor het Nederlands; dit, om rekening te kunnen houden met de Belgische situatie. In de tweetalige delen van het land zijn beide types van tickets beschikbaar bij de NMBS- of RAILTOUR-verkooppunten. De keuze gebeurt in functie van de taal van de klant of, bij gebrek aan voorkeur, in de taal van de verkoper (bv. een ticket in het Engels aangekocht door een Japanner aan het loket van het station Brussel-Zuid). In een eentalig gebied gaat de voorrang altijd naar de taal van het gebied van het station waar de vraag gesteld worden.

Wat de bijkomende vermeldingen betreft, welke variëren en op de tickets worden aangebracht bij de bestelling, is het absoluut nodig dat ze kunnen worden begrepen door het personeel van de gebruikte netten. Vandaar dat het PIV-document voorziet in het gebruik van een van de nationale talen van de UIC (Internationale spoorwegunie).

Aangezien het Frans wél en het Nederlands niét één van die talen is, heeft de NMBS geopteerd voor het Frans. In vele gevallen wordt volstaan met een pictogram om een mogelijke keuze te maken; in andere gevallen vergt een bijkomende tekst het gebruik van het Frans.

Gelet op de huidige mechanisering van de verkoop van internationale tickets en op het feit dat de verkopers zich bij het systeem kenbaar moeten maken bij middel van hun persoonlijke badge die pas toegang verleent na identificering, is het merendeel van de verkoopverrichtingen geautomatiseerd en zijn vergissingen inzake taalkeuze uitgesloten. Het personeel wordt evenwel geregeld aan de toepassingsvoorschriften herinnerd.

Wat de "spoorweg-verkoop" betreft, moeten de reisagentschappen de internationale biljetten gebruiken die hun door de NMBS worden bezorgd, en dezelfde taalvoorschriften gebruiken als die waarin de COTIF voorziet. In die context moet de internationale dienst van de NMBS niet worden beschouwd als een openbare dienst, maar als een commerciële operatie waarbij de andere netten en reisagentschappen fungeren als partners".

o

o

o

Het station Brussel-Zuid is een plaatselijke dienst gevestigd in Brussel-Hoofdstad.

Een reserveringsbiljet is een getuigschrift dat, conform artikel 20, § 1, van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, door een dergelijke dienst in het Frans of in het Nederlands moet worden uitgereikt (advies VCT 18.127 van 15 januari 1987).

Het gebruik van de talen in internationale dienst in de schoot van de Europese spoorwegmaatschappijen wordt geregeld door het verdrag betreffende het internationale spoorwegvervoer (COTIF) van 9 mei 1980, goedgekeurd door de wet van 25 april 1983 (BS van 7 september 1983).

1. Voorgedrukte tekst

In België worden de internationale spoorwegvervoerbewijzen voorgedrukt in de drie landstalen, met voorrang voor het Nederlands of voor het Frans, naargelang van het gebied waarin de documenten ter beschikking worden gesteld van de gebruikers. In Brussel-Hoofdstad wordt voorrang verleend aan de taal gekozen door de klant. Krachtens de voornoemde internationale verdragen, is dit luik van de klacht ontvankelijk maar niet gegrond. De taal van de klager kreeg immers voorrang.

2. Bijzondere vermeldingen

Deze werden conform de taalwetgeving in het Frans aangebracht, met uitzondering van "Bruxelles-Midi" dat in het Nederlands werd vertaald ("Brussel-Zuid").

Conform de eigen taalregeling die door de NMBS werd uitgewerkt voor de vermeldingen van de stations van aankomst en vertrek op de vervoerbewijzen, en dat door de VCT werd goedgekeurd (advies 11.135 van 8 oktober 1981) worden de namen van de stations uit het homogene gebied altijd gesteld in de taal van het gebied waarin die stations gelegen zijn; de namen van stations uit gemeenten met een speciale regeling worden gesteld in de taal van het gebied, met, tussen haakjes, de wettelijke vertaling van de naam van de desbetreffende gemeente. Namen van stations gelegen in Brussel-Hoofdstad zijn gesteld in het Nederlands en in het Frans.

Dit tweede luik van de klacht is dus eveneens ontvankelijk en niet gegrond.

Dit advies wordt gestuurd aan de heer Luc VAN DEN BOSSCHE, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, alsook aan de klager.

Met de meeste hoogachting,

De Voorzitter,

A. VAN CAUWELAERT-DE WYELS